

DE VLAAMSE MINISTER VAN ONDERWIJS, SPORT, DIERENWELZIJN EN VLAAMSE RAND

NOTA AAN DE VLAAMSE REGERING

Betreft: - Voorontwerp van besluit van de Vlaamse Regering tot wijziging van verschillende besluiten wat betreft het verlof voor verminderde prestaties wegens ziekte voor de personeelsleden van de hogescholen in de Vlaamse Gemeenschap
- Definitieve goedkeuring

Samenvatting

Dit voorontwerp van besluit wijzigt het verlof voor verminderde prestaties wegens ziekte voor de personeelsleden van de hogescholen in de Vlaamse Gemeenschap. Het ontwerp laat toe dat zowel benoemde als tijdelijke personeelsleden het verlof kunnen nemen. De opname van het verlof moet niet meteen aansluiten aan een periode van afwezigheid wegens ziekte. Het is mogelijk het werk te hernemen vanaf het volume van 20% van een voltijdse opdracht. De duur van het verlof is niet beperkt in de tijd maar het verlof moet kaderen in een traject tot het terug opnemen van het volume van de opdracht die het personeelslid uitoefende aan de vooravond van de afwezigheid wegens ziekte, eventueel in een andere opdracht.

Het voorontwerp voert de afspraken uit die opgenomen zijn in punt 2.1.1. van het addendum van 9 mei 2022 bij cao VI hoger onderwijs

1. SITUERING

A. BELEIDSVELD/BELEIDSDOELSTELLING

Beleidsdomein: Onderwijs en Vorming

Beleidsveld: Hoger onderwijs

Beleidsmatige doelstelling:

B. VORIGE BESLISSINGEN EN ADVIEZEN

Het bijgaande voorontwerp van besluit van de Vlaamse Regering werd aangepast aan het wetgevingsadvies nr. 2022/382 van 3 november 2022.

Het advies van de Inspecteur van Financiën werd verleend op 3 november 2022. Er werd rekening gehouden met de technisch-juridische opmerkingen van de Inspectie van Financiën.

De Vlaamse minister, bevoegd voor begroting, verleende zijn akkoord op 6 december 2022.

Dit voorontwerp van besluit werd een eerste keer principiële goedgekeurd door de Vlaamse Regering op 9 december 2022 met het oog op onderhandelingen. (VR 2022 0912 DOC.1390)

De onderhandelingen vonden plaats op 13 december 2022. Ze werden afgesloten met een protocol van akkoord. Het protocol van de onderhandelingen met het nummer 128 die gevoerd werden in het Vlaams onderhandelingscomité voor het hoger onderwijs en het Universitair Ziekenhuis Gent vindt u als bijlage.

Het ontwerp van besluit werd een tweede keer principiële goedgekeurd op de zitting van de Vlaamse Regering van 23 december 2022 met het oog op het advies van de Raad van State. (VR 2022 2312 DOC.1617).

In het kader van artikel 84, §1, eerste lid, 2° van de gecoördineerde wetten op de Raad van State, werd een advies gevraagd binnen dertig dagen.

De Raad van State heeft bij nota van 8 februari 2023 het advies opgesteld met nummer 72.895/1.

Het ontwerp van besluit is aangepast aan het advies van de Raad van State. Het betreft volgende aanpassingen:

De rechtsgrond is aangepast aan de opmerkingen van de Raad van State.

Op vraag van de Raad van State wordt in de bepalingen van het ontwerp van besluit overal consequent gesproken van het controleorgaan van de hogeschool en wordt, waar er sprake is van dit controleorgaan, ook verwezen naar de regionale directie Toezicht op het Welzijn op het Werk. De Raad van State vraagt in de tekst van het besluit duidelijk te maken dat de tussenkomst van de regionale directie Toezicht op het Welzijn op het Werk facultatief is aangezien de Vlaamse overheid niet bevoegd is verplichtingen op te leggen aan deze federale instelling. De formulering van artikel 18/2, §2, is in die zin aangepast en dit is ook opgenomen in de toelichting bij het artikel.

De formulering van de artikelen 3 en 4 is aangepast zoals door de Raad van State voorgesteld.

De datum van inwerkingtreding van het ontwerp van besluit is verschoven naar 1 maart 2023 om te vermijden dat het besluit met terugwerkende kracht inwerking treedt.

2. INHOUD

A. ALGEMENE TOELICHTING

De personeelsleden van de hogescholen die verlof voor verminderde prestaties wegens ziekte (VVP ziekte) willen nemen, vallen daarvoor op dit moment nog altijd onder de regeling uit het koninklijke besluit van 8 december 1967 voor wat het administratief en technisch personeel betreft en het koninklijk besluit van 15 januari 1974 voor wat het onderwijzend personeel betreft. Tot nu toe kunnen alleen benoemde personeelsleden die nog bezoldigde ziektedagen hebben VVP ziekte opnemen. Het VVP ziekte kan alleen in halvedagprestaties opgenomen worden. De duur van het VVP ziekte is beperkt tot maximaal 90 dagen per periode van 10 jaar dienstanciënniteit.

In 2021 en begin 2022 heeft een “werkgroep ziekte en re-integratie hogescholen” die opgericht is in het kader van het Vlaams onderhandelingscomité voor het hoger onderwijs en die bestond uit afgevaardigden van de hogescholen en de representatieve vakorganisaties, bijgestaan door het ministerie van onderwijs en vorming, zich gebogen over de ziekteregeling voor de personeelsleden in de hogescholen. De werkgroep heeft zich daarbij vooral gefocust op de re-integratie van zieke personeelsleden. Zowel de hogeschool als het personeelslid zelf hebben er belang bij dat een personeelslid niet te lang afwezig blijft bij een ziekte. Hoe vlugger een personeelslid terug aan het werk kan, ook al is dat in eerste instantie niet voor de volledige opdracht, hoe vlotter de re-

integratie verloopt. Dat is goed voor het welzijn van het personeelslid, beperkt de bijkomende werkdruk voor de andere personeelsleden en de bijkomende kosten voor de hogeschool.

In de werkgroep ziekte en re-integratie hogescholen zijn onder meer voorstellen uitgewerkt voor een aanpassing aan de regeling over het opnemen van VVP ziekte. Deze voorstellen zijn opgenomen als afspraak in punt 2.1.1, eerste streepje, van het addendum van 9 mei 2022 bij de cao VI hoger onderwijs. Het gaat om de volgende afspraken:

“Het verlof voor verminderde prestaties wegens ziekte (vvp ziekte) wordt uitgebreid naar alle personeelsleden, zowel de benoemde als de tijdelijke personeelsleden. De werkhervatting is mogelijk vanaf een volume dat overeenkomt met een minimumpercentage van 20% van een voltijdse opdracht.

Het verlof voor verminderde prestaties is niet beperkt in de tijd en moet niet aansluiten op een ziekteverlof. Voor de toekenning van dit verlof is een attest van de behandelende arts nodig dat ten minste de periode van het verlof, het nog te werken opdrachtpercentage en de vermoedelijke datum van de volledige werkhervatting bevat.

De aanrekening van de ziektedagen bij het verlof voor verminderde prestaties wegens ziekte gebeurt als volgt:

- *¾ van een ziektedag bij een hervatting tot 50% van een voltijdse opdracht;*
- *½ van een ziektedag bij een hervatting tussen 50% en 75% van een voltijdse opdracht;*
- *¼ van een ziektedag bij een hervatting vanaf 75% van een voltijdse opdracht.*

Als de ziektedagen opgebruikt zijn, geldt de volgende regeling:

- *benoemde personeelsleden krijgen voor de niet-gepresteerde diensten een vergoeding van 60% van het loon;*
- *tijdelijke personeelsleden vallen voor de niet-gepresteerde diensten terug op het ziekenfonds.*

Procedure voor het toekennen van vvp ziekte:

- *het personeelslid vraagt het vvp ziekte aan bij de hogeschool;*
- *het personeelslid heeft hiervoor een attest van de behandelende arts nodig;*
- *de hogeschool geeft toestemming op basis van het doktersattest. De hogeschool kan de goedkeuring van de arbeidsarts vragen.*
- *bij een tegengestelde visie tussen de behandelende arts en de arbeidsarts schakelt de hogeschool de controlearts in, die een definitief oordeel moet vellen.*

De overheid kent aan de hogescholen een bedrag van 3.000.000 euro toe voor het ondersteunen van initiatieven met het oog op interne en externe mobiliteit in het kader van re-integratie en de preventie van langdurige afwezigheden wegens ziekte. Deze middelen worden centraal binnen een hogeschool beheerd.

In dit bedrag zijn ook de middelen opgenomen die aan de hogescholen toegekend worden voor de vorming en opleiding van het personeel. De hogescholen onderhandelen jaarlijks binnen het hogeschoolonderhandelingscomité over de geplande vormingsinitiatieven en rapporteren over het resultaat van de vormingsinitiatieven van het voorgaande begrotingsjaar.”

Het VVP ziekte kadert in de re-integratie van een ziek personeelslid. Het moet een personeelslid de mogelijkheid geven om geleidelijk aan weer het oorspronkelijke volume van de opdracht op te nemen. Het VVP ziekte is niet bedoeld voor personeelsleden die niet meer in staat zijn het oorspronkelijke volume van hun opdracht volledig op te nemen.

De principes die in het addendum bij cao VI opgenomen zijn, zijn uitgewerkt in het voorliggende ontwerp besluit.

Dit alles dient samen gelezen te worden met de afspraken uit punt 2.1.2 van CAO VI waarin de overheid de hogescholen sinds 1 januari 2022 recurrent 675.000 euro per jaar geeft om re-integratiecoaches aan te stellen.

Deze regelgeving is ook van toepassing op de personeelsleden van de universiteiten die in het integratiekader zitten. In dat geval moet waar in de tekst sprake is van “de hogeschool” en het hogeschoolbestuur dit voor het integratiekader begrepen worden als “de universiteit” en het “universiteitsbestuur”.

B. TOELICHTING BIJ DE ARTIKELEN

1. Aanpassingen naar aanleiding van de gevoerde onderhandelingen

De onderhandelingen hebben geleid tot de verfijning en verduidelijking van een aantal artikelen. In het bij artikel 2 ingevoerde artikel 18/2, is in de tweede paragraaf ingegaan op de vraag van de universiteiten om ook de regionale directie Toezicht op het Welzijn op het Werk op te nemen als orgaan dat kan dienstdoen als arbitrageorgaan bij de beoordeling van de aanvraag voor een VVP ziekte.

Met betrekking tot de betrokkenheid van de universiteiten bij de uitwerking van deze regelgeving wordt erop gewezen dat het voorontwerp van besluit de concrete afspraken uitvoert die in het addendum van 9 mei 2022 bij cao VI opgenomen zijn. De universiteiten waren een volwaardige onderhandelingspartner bij de onderhandelingen over dit addendum en hebben het addendum mee ondertekend.

Aangezien het Vlaams personeelsstatuut niet rechtstreeks op de universiteiten van toepassing is, zijn de universiteiten geen betrokken partij bij de onderhandelingen over aanpassingen aan dit statuut.

Er is niet ingegaan op de suggestie van het ACOD voor het herformuleren van artikel 18/2, §1, eerste lid, 4°, omdat hierdoor afgeweken wordt van het principe uit de andere punten dat het gaat om elementen die moeten of kunnen opgenomen worden in het attest van de behandelende geneesheer.

2. Aanpassingen naar aanleiding van het advies van de Raad van State

Het advies van de Raad van State van 8 februari 2023 geeft eveneens aanleiding tot een aantal wijzigingen in het ontwerp van besluit.

Conform het advies van de Raad van State zijn in de aanhef de rechtsgronden voor het besluit aangepast.

Aan artikel 18/2, §2, is toegevoegd dat de aanvraag maar kan voorgelegd worden aan de regionale directie Toezicht op het Welzijn op het Werk “voor zover dit mogelijk is”. Dit wil zeggen, voor zover de regionale directie ermee instemt deze taak op te nemen. De Vlaamse overheid kan de regionale directie Welzijn op het Werk hier immers niet toe verplichten.

Artikel 18/2, §3, is aangepast zoals voorgesteld door de Raad van State.

In de artikelen 18/3 en 18/7 wordt overal consequent gesproken van het controleorgaan van de hogeschool of de regionale directie Toezicht op het Welzijn op het Werk.

In de artikelen 3 en 4 is de beperking bij de opheffing van de in die artikelen vermelde bepalingen opgeheven.

In artikel 5 is de datum van inwerkingtreding aangepast om een retroactieve uitwerking van het besluit te vermijden.

3. BESTUURLIJKE IMPACT

A. BUDGETTAIRE IMPACT VOOR DE VLAAMSE OVERHEID

De verruiming van de mogelijkheid om VVP ziekte op te nemen, heeft een impact op de loonkosten voor het personeel maar het is moeilijk te berekenen wat die impact zal zijn. Langs de ene kant is het mogelijk dat personeelsleden die in het huidige systeem in ziekteverlof blijven, in het nieuwe systeem vlugger voor een deel aan het werk zullen gaan, wat een financieel voordeel voor de hogeschool is. Langs de andere kant is het ook mogelijk dat personeelsleden die nu meteen VVP ziekte opnemen voor 50% in het nieuwe systeem in eerste instantie VVP ziekte voor een lager percentage opnemen wat dan weer financieel ongunstiger is voor de hogeschool. Ook het feit dat benoemde personeelsleden VVP ziekte kunnen opnemen wanneer hun ziektedagen opgebruikt zijn kan zowel een financieel voordeel als nadeel voor de hogeschool opleveren.

Het is alleszins zo dat de effecten van het VVP ziekte op basis van het voorliggende ontwerp van besluit door de hogescholen moeten gedragen worden binnen de hun toegekende werkingsenveloppe. Het voorontwerp van besluit heeft bijgevolg geen financiële weerslag voor de Vlaamse overheid.

De inspectie van financiën gaf op 3 november 2022 een gunstig advies mits rekening gehouden wordt met de bemerkingen van de inspectie.

- De inspectie van financiën vraagt of het klopt dat de omvang van de nog te presteren opdracht als een veelvoud van 5 moet worden uitgedrukt, zoals vermeld is in het ontworpen artikel 18/1 van het besluit. Deze formulering verwijst naar de definitie van een deeltijdse betrekking van leden van het onderwijzend personeel in artikel V.80, 12°, van de codex hoger onderwijs waarin opgenomen is dat het procentuele aandeel van een deeltijdse betrekking steeds wordt uitgedrukt in een veelvoud van 5.
- De inspectie van financiën vraagt of er in het ontworpen artikel 18/4 niet eerder moet verwezen worden naar de toepasselijke regelgeving op het ziekenfonds in plaats van algemeen te stellen dat het personeelslid een uitkering van het ziekenfonds krijgt. In het ontworpen artikel 18/4 wordt een zelfde bewoording gebruikt als in artikel 7/3 van het besluit van de Vlaamse Regering van 31 maart 2006. Omwille van de eenvormigheid binnen de regelgeving is deze bewoording behouden.
- De inspectie van financiën vraagt of in het ontworpen artikel 18/6, 2°, niet beter verwezen wordt naar de 'goedgekeurde periode' in plaats van naar de 'aangevraagde periode'. Dit is een terechte opmerking. De tekst van de betreffende bepaling is aangepast.
- De inspectie van financiën vraagt om in artikel 3, 2° van het voorliggende besluit, dat na taal- en wetgevingstechnisch advies vernummerd is tot artikel 4, na te gaan welke artikelen uit het koninklijk besluit van 15 januari 1974 precies moeten opgeheven worden. Na nazicht is de tekst in het voorliggende besluit aangepast.
- De inspectie van financiën merkt op dat het uit de tekst van het voorliggende besluit niet duidelijk is of het hogeschoolbestuur de aanvraag tot een VVP ziekte kan weigeren zonder het advies van de arbeidsarts. De tekst van het besluit is aangepast zodat duidelijk is dat een aanvraag voor een verlof niet kan geweigerd worden zonder voorafgaand advies van de arbeidsarts.
- De inspectie van financiën wijst op een aantal verschillen met het voorstel tot aanpassing van het VVP ziekte in het leerplichtonderwijs:
 - o In tegenstelling tot de regeling voor het leerplichtonderwijs is er voor de hogescholen geen beperking op de duur van het VVP ziekte. Dat komt omdat de hogescholen de loonkosten voor hun personeel, met inbegrip van de bezoldiging of wachtgeld tijdens het VVP ziekte, binnen de hun toegekende werkingsenveloppe moeten dragen. Er kan aangenomen worden dat de hogescholen daardoor strikter zullen toekijken op het correcte gebruik van het VVP ziekte zodat het niet nodig is in de regelgeving een maximumduur voor het verlof op te nemen;

- Het VVP ziekte aan de hogescholen kan goedgekeurd worden zonder tussenkomst van een controlearts of arbeidsarts. Er is ook geen tussentijdse controle door de controlearts voorzien. Wat de goedkeuring van het VVP ziekte betreft, is de tekst in het voorliggende besluit behouden omdat deze aansluit bij de afspraken in het addendum bij cao VI. Er is wel ingegaan op de suggestie om een tussentijdse controle door de controlearts te voorzien;
- Aan de hogescholen is het niet mogelijk in een zelfde aanvraag de prestaties geleidelijk aan te laten toenemen met het oog op het volledig hernemen van de opdracht. Er is ingegaan op de suggestie om de regeling in het voorliggend besluit af te stemmen op de regeling voor het leerplichtonderwijs.

B. ESR-TOETS

De ESR-toets is niet van toepassing op dit voorontwerp van besluit, want dit dossier bevat geen pps-project of maakt geen alternatief gefinancierde investeringen mogelijk.

C. IMPACT OP HET PERSONEEL VAN DE VLAAMSE OVERHEID

Het voorstel van beslissing heeft geen weerslag op het personeelsbestand en op het personeelsbudget, zodat het akkoord van de Vlaamse minister, bevoegd voor het algemeen beleid inzake personeel en organisatieontwikkeling, niet vereist is.

D. IMPACT OP DE LOKALE EN PROVINCIALE BESTUREN

Het voorstel van beslissing heeft geen weerslag op de financiën van de lokale besturen, noch op personeelsvlak, noch op het vlak van de werkingsuitgaven, de investeringen en schuld, en de ontvangsten.

4. VERDER TRAJECT

De maatregelen vervat in het besluit zullen uitgevoerd en opgevolgd worden door het Agentschap voor Onderwijsdiensten en het Agentschap Hoger Onderwijs, Volwassenenonderwijs, Kwalificaties en Studietoelagen.

De hogescholen worden via een mededeling van hetzelfde agentschap geïnformeerd over de goedkeuring en de inhoud van het besluit.

5. VOORSTEL VAN BESLISSING

De Vlaamse Regering beslist:

- 1° haar goedkeuring te geven aan het bijgaande ontwerpbesluit van de Vlaamse Regering tot wijziging van verschillende besluiten wat betreft het verlof voor verminderde prestaties wegens ziekte voor de personeelsleden van de hogescholen in de Vlaamse Gemeenschap;
- 2° te gelasten het voormelde besluit van de Vlaamse Regering in extenso te laten publiceren in het Belgisch Staatsblad.

De Vlaamse minister van Onderwijs, Sport, Dierenwelzijn en Vlaamse Rand,

Ben WEYTS